

Messun saarna – kerrattavaksi myös kotihartaudessa
Hyvän Paimenen luterilainen seurakunta, Loimaa
8. sunnuntai Pyhän Kolminaisuuden päivästä, 10.8.2025

Pyhäpäivän aihe

Liturginen väri	Totuus ja harha
Alttarikynttilöitä	Vihreä
Päivän Psalmi	2 alttarikynttilää
Vanhan Testamentin teksti	Psalmi 92:5–10, 13–16 (Luterilaisia Virsiä virsikirjas s. 411)
Epistolateksti	5. Mooseksen kirja 13:1–5, 11–18
Evankeliumi	1. Johanneksen kirje 4:1–6
	Matteus 7:15–23

Virret

Alkuvirsi	731	Isä Taivaan
Kiitosvirsi	126	Me kiitämme Sinua
Saarnavirsi / päivän virsi	720	Kuningas jalo, ihana
Uhrivirsi	211	Oi Herra, kiitos Sanastasi
Ehtoollisvirret	224, 225	Oi Jeesus leipä, Jeesus luona armopöydän
Päätösvirsi	723	Maat ja kansat, iloitkaatte

Kollehtarukous

Pyhä, Kaikkivaltias Jumala. Anna meille Pyhä Henkesi, että ajattelisimme ja tekisimme sitä, mikä on oikein. Me emme voi elää ilman Sinua. Vaikuta meissä, että aina vaeltaisimme pyhän tahtosi mukaan Sinun nimellesi kunniaksi. Sinun Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme, kautta. Aamen

Saarnateksti

1. Johanneksen kirje 4:1–6

Saarnan aihe

Jeesus, sinun Lunastajasi

Saarnatekstin maisema

Päivän saarnatekstinä on 1. Johanneksen kirjeen luvun 4 jakeet 1–6. Apostoli Johannes kirjoittaa näissä luvun kuudessa ensimmäisessä jakeessa erityisesti kahdesta asiasta: 1) Rohkaisu pysymään Pyhän Hengen opettamassa opissa Kristuksesta ja 2) varoitus sielunvihollisen opettamasta antikristuksen opista, joka kieltää Jeesuksen evankeliumin opin. Apostoli Paavali kirjoittaa samasta asiasta pastori Timoteukselle: **”Jos joku muuta oppia opettaa eikä pitäydy meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen terveisiin sanoihin eikä siihen oppiin, joka on jumalisuuden mukainen, niin hän on paisunut eikä ymmärrä mitään.”** (1. Timoteuskirje 6:3–4)

Apostoli Johannes kirjoitti tämän kirjeen ensimmäisen vuosisadan loppupuolella. Tuona aikana oli alkanut levitä gnostilaisuudeksi nimetty harhaoppi, joka oli synkretistinen, juutalaisuudesta noussut mutta joka myös sisälsi kreikkalaisesta kulttuuripiiristä (hellenismi) tulevaa filosofiaa ja kristillisen uskon aineksia; gnostilaisuus oli sekoitus filosofiaa ja eri uskontoja. Gnostilaisuudessa pelastus ei ollut yksinomaan Kristuksen sovitustyö vaan salainen tieto, jota ihminen sai eri lähteistä, osin sisimmästään, osin pakanauskonnoista, osin juutalaisuudesta ja kristinuskosta. Siitä sana synkretismi eli eri uskontojen piirteiden valikoitunutta sekoittamista.

Pyhä Henki vaikutti erityisesti apostoli Johanneksessa sen, että hänen kirjoittamassaan Johanneksen evankeliumissa ja kirjoittamissaan kirjeissä Kristuksen lihaan tulo, inkarnaatio, Jumalan Pojan ihmiseksi syntyminen, julistetaan voimallisesti. Erityisesti Johanneksen evankeliumin luvussa yksi Jeesuksesta käytetään 17 eri nimeä ja 17 eri kuvausta, joilla Johannes vahvistaa Jeesuksen kaksi luontoa – Hän oli Jumala ja ihminen - ja että Jeesus Kristus oli se kärsivä Herran palvelija ja teurastettu Jumalan Karitsa. Johanneksen ensimmäisen kirje vahvistaa, että Jeesus on Jumalan iankaikkinen Sana, syntiemme sovitus ja että Jeesuksen veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä. Kirjeen luvussa neljä apostoli muistuttaa vielä, että vain siellä, missä uskotaan, opetetaan ja tunnustetaan Jeesus Kristus lihaan tullee Jumalan Pojaksi, löytyy oikea usko. Vastaavasti vääriä profeettoja ovat ne, jotka eivät tätä tunnusta ja jotka julistava jotakin itse keksittyä synkretismiä, eri uskontojen sekoitusta.

1 Tekstien pääkohtien avaaminen

1.1 Henkien koetteleminen (1. Johanneksen kirje 4:1–3)

Kun Johannes puhuu henkien koettelemista, hän tarkoittaa julistuksen, opetuksen, todistuksen ja tunnustuksen koettelemista. Kristityn ei pidä eikä hän saa uskoa jokaista henkeä, vaikka ne voisivat kuulostaakin houkuttelevilta. Apostoli Johannes kiteyttää asian näin: **”Tästä te tunnette Jumalan Hengen: jokainen henki, joka tunnustaa Jeesuksen Kristukseksi, lihaan tullee, on Jumalasta, ja yksikään henki, joka ei tunnusta Jeesusta, ei ole Jumalasta; se on antikristuksen henki, jonka olette kuulleet olevan tulossa, ja se on jo nyt maailmassa.”** (1. Johanneksen kirje 4:2–3)

Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että maailmassa oli jo tuolloin paljon sekavaa, antikristillistä opetusta, julistusta ja todistusta Jeesuksesta. Jeesuksen Kristuksen tunnustaminen Jumalan Pojaksi, voidelluksi Herraksi, syntiemme sovittajaksi, tarkoitti sitä, että uskoi apostolisen saarnan mukaan: **”Jos joku muuta oppia opettaa eikä pitäydy meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen terveisiin sanoihin eikä siihen oppiin, joka on jumalisuuden mukainen, niin hän on paisunut eikä ymmärrä mitään.”** (1. Timoteuskirje 6:3–4) Usko Herraan Jeesukseen sisälsi koko kristillisen opin keskeiset kohdat, sillä sanoohan Herra Jeesus: **”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat Minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen, ja opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä Minä olen käskenyt teidän pitää.”** (Matteus 28:18–20) Sovelletuna meidän aikaamme, kristityillä ja kristittyinä itseään pitävillä on suuri vaara lukea tämä ikään kuin minimalistisella tavalla: uskotaan vain Jeesukseen, mutta ei puhuta mistään opillisista kysymyksistä. Tätä eivät apostolit Johannes tai Paavali eikä myöskään Herra Jeesus opettanut, vaan he opettivat: **”Opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä Minä olen käskenyt teidän pitää.”** (Matteus 28:18–20)

1.2 Te olette voittaneet heidät (1. Johanneksen kirje 4:4–5)

Johannes on rohkea ja sanoo, että **”te olette Jumalasta ja olette voittaneet heidät.”** (1. Johanneksen kirje 4:4) Kenet siis te olette voittaneet? Te olette voittaneet maailman ja sen sekavan ja eksyttävän antikristillisen opin. Samalla hän myös kehottaa kristittyjä valvomaan tässä asiassa.

1.3 Me olemme Jumalasta (1. Johanneksen kirje 4:6)

Johannes on vielä rohkeampi, ja sanoo: **”Me olemme Jumalasta. Joka tuntee Jumalan, se kuulee meitä.”** (1. Johanneksen kirje 4:6) Tässä ei ole kysymys siitä, että ihminen korottaisi itsensä muiden yläpuolelle, vaan siitä, että hänet on kastettu ja että hän uskoo Herraan Jeesukseen Kristukseen, ja siksi Jumala on hänen kanssaan joka päivä ja jokaisessa tilanteessa.

2 Sanan soveltaminen omaan elämäämme

Mitä siis ovat ne Herramme Jeesuksen Kristuksen terveet sanat, se Jumalan Hengen mukainen ja antama evankeliumi, joka on Jumalan voima. (Roomalaiskirje 1:16) Ne ovat nämä: Herra Jeesus Kristus on sinun syntiesi Sovittaja, on sinun tykösi ottaja ja sinun vanhurskautesi. Jeesus, Jumalan Poika, on syntynyt ihmiseksi, otti omakseen meidän ihmisyytemme, tuli kaltaiseksemme, oli kiusattu kaikessa niin kuin sinäkin (kuitenkin ilman syntiä), tuli Golgatan ristillä teurastetuksi Karitsaksi vuodattaen ylen kalliin sovintoverensä sinun tähtesi ja kasteen ja uskon kautta Jumala luki Kristuksen vanhurskauden sinun hyväksesi. Nämä kaikki ovat niitä terveitä Herramme Jeesuksen Kristuksen sanoja, joista Paavali puhuu ja joista Johannes sanoo epistolassaan: **”Jokainen henki, joka tunnustaa Jeesuksen Kristukseksi, lihaan tulleeeksi, on Jumalasta.”** Luterilaisen uskon ja opin tunnustuskirjat kirjoittavat näistä Herramme Jeesuksen Kristuksen terveistä sanoista Sovinnon kaavan kolmessa ensimmäisessä artikkelissa näin:

2.1 Perisyntien turmelus ihmisessä

”Me uskomme, opetamme ja tunnustamme, että eron on olemassa toisaalta ihmisluonnon – ei ainoastaan sellaisena, kuin sen Jumala alussa loi puhtaaksi, pyhäksi ja synnittömäksi, vaan sellaisenakin, jollaisena se meillä lankeemuksen jälkeen on, siis luonnon, joka lankeemuksen jälkeen jatkuvasti on Jumalan luomusta – ja toisaalta perisyntien välillä, ja että tämä ero on yhtä suuri kuin Jumalan ja perkeleen välinen ero. Me kuitenkin toisaalta uskomme, opetamme ja tunnustamme, ettei perisynti ole mikään inhimillisen luonnon vähäpätöinen, vaan niin syvä turmelus, ettei ruumiiseen eikä sieluun, ei hänen sisäisiin eikä ulkonaisiin kykyihinsä ole jäänyt mitään tervettä, mitään turmeltumatonta. Tätä selittämätöntä vauriota ei voida oppia tuntemaan järjen avulla, vaan ainoastaan Jumalan Sanasta.”

2.2 Vapaa tahto

”Meidän opetuksemme, uskomme ja tunnustuksemme tästä asiasta on seuraava: Ihmisen ymmärrys ja järki on hengellisissä asioissa, koskien Jumalan tuntemista ja elämää Jumalan yhteydessä, sokea.” Ihmisellä luonnollisessa tilassaan ilman Jumalan armoa ei ole vapaata tahtoa, vaan hän on sokeudessaan kuollut hengellisesti. Vain Jumalan Pyhä Henki voi herättää ihmisen armonvälineiden kautta, vetää vastahakoista ja halutonta Jumalan luokse, tekee haluttomasta ihmisestä halukkaan.

2.3 Jumalan edessä kelpaava uskonvanhurskaus

*”Kristus ei ole meidän vanhurskaudemme ainoastaan jumalallisen luontonsa puolesta eikä ainoastaan inhimillisen luontonsa puolesta, vaan kokonaisena Kristuksensa, Hänen kummankin luontonsa puolesta, ainoastaan siinä kuuliaisuudessa, jonka Hän sekä Jumalana että ihmisenä täytti hamaan kuolemaan asti, siten ansaiten meille syntien anteeksiantamuksen ja iankaikkisen elämän, niin kuin on kirjoitettu: **’Niin kuin yhden ihmisen tottelemattomuuden kautta monet ovat joutuneet syntisiksi, niin myös yhden ihmisen kuuliaisuuden kautta monet tulevat vanhurskaiksi.’**” (Roomalaiskirje 5:19)*

Rakkaat ystävät, ”Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan, ja Hän uskoi meille sovituksen Sanan. Kristuksen puolesta me siis olemme lähettiläinen, ja Jumala kehottaa meidän kauttamme. Me pyydämme Kristuksen puolesta: **antakaa sovittaa itsenne Jumalan kanssa.**” (2. Korinttolaiskirje 5:19–20) Rakas ystävä, on Hyvä Paimen, Herra Jeesus Kristus, joka, ilman sinun pyyntöäsi, ilman sinun aloitettasi, on jo lepyttänyt syntiesi vuoksi tulleen vihan Jumalan kanssa, ja sinulla on nyt lepytetty, armahtava ja rakastava Taivaallisen Isä. Sinulla on Jumalan mielisuosio lahjana saamasi kasteen ja uskon kautta. Amen.

Harri Lammi, pastori, V.D.M. Hyvän Paimenen luterilainen seurakunta, Loimaa / Pyhän Sanan luterilainen seurakunta, Forssa